

Föreläsning 15

Lösning av differentialekvationer

M 9
Fr 15.1

Bestäm en baslös lösning till $y' + y = \begin{cases} 1, & 0 < t < 1 \\ 0, & \text{annars} \end{cases}$

Lösning

$$\mathcal{L}(y' + y) = \mathcal{L}(f(t)) = \int_0^1 e^{-st} \cdot 1 dt = \left[\frac{e^{-st}}{-s} \right]_{t=0}^1 = \frac{1}{s} - \frac{e^{-s}}{s}$$

Ans. $\mathcal{L}(y') + \mathcal{L}(y) = \frac{1 - e^{-s}}{s}$

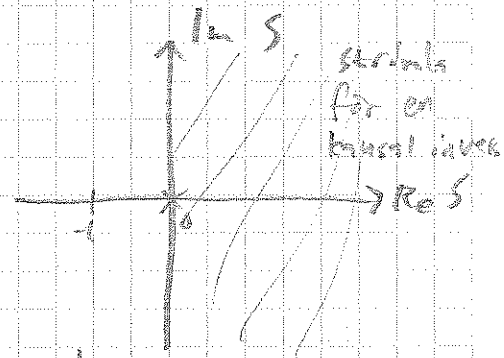
(28) $\Rightarrow s\mathcal{L}(y) + \mathcal{L}(y) = \frac{1 - e^{-s}}{s}$

$$\mathcal{L}(y) = \frac{1 - e^{-s}}{s(1+s)}$$

$$\therefore y = \mathcal{L}^{-1} \left(\frac{1 - e^{-s}}{s(1+s)} \right)$$

Vilken definitionstriangel ska vi välja?

$\frac{1 - e^{-s}}{s(1+s)}$ har två enkla poler vid $s = -1$

Metod 1 Residyer

$$\text{Res}_{s=0} \left(\frac{e^{st}(1 - e^{-st})}{s(1+s)} \right) = \frac{e^{st}(1 - e^{-st})}{(s(1+s))'} \Big|_{s=0} = 0$$

$$\text{Res}_{s=-1} \left(\frac{e^{st}(1 - e^{-st})}{s(1+s)} \right) = \frac{e^{st}(1 - e^{-st})}{(s(1+s))'} \Big|_{s=-1} = \frac{e^{-t}(1 - e)}{-1}$$

$$\therefore y(t) = \mathcal{L}^{-1} \left(\frac{1 - e^{-s}}{s(1+s)} \right) = \left(0 + \frac{e^{-t}(1 - e)}{-1} \right) \theta(t)$$

Metod 2

$$y(t) = \mathcal{L}^{-1} \left(\frac{1}{s(1+s)} - \frac{e^{-s}}{s(1+s)} \right)$$

$$= \mathcal{L}^{-1} \left(\frac{(s+1) - s}{s(s+1)} - e^{-s} \left(\frac{(s+1) - s}{s(s+1)} \right) \right)$$

$$= \mathcal{L}^{-1} \left(\frac{1}{s} - \frac{1}{s+1} - e^{-s} \left(\frac{1}{s} - \frac{1}{s+1} \right) \right) = \theta(t) - e^{-t} \theta(t) - (\theta(t) - e^{-(t-1)} \theta(t-1))$$

- (33)
- (32) $\frac{1}{s}$
- (31) $\frac{1}{s+1}$
- (27)
- (26)

Öx 15.1 (4309) Typisk tentas fråga

hitta den begränsade lösningen till

$$y''' + y'' - 2y' = \delta'(t), \quad -\infty < t < \infty$$

Lös

Laplace transformtion ger

$$s^3 \mathcal{L}(y) + s^2 \mathcal{L}(y) - 2 \mathcal{L}(y) = s \mathcal{L}(1) = s$$

$$\mathcal{L}(y) = \frac{s}{s^3 + s^2 - 2}$$

$$y = \mathcal{L}^{-1} \left(\frac{s}{s^3 + s^2 - 2} \right)$$

v. de två första stegen

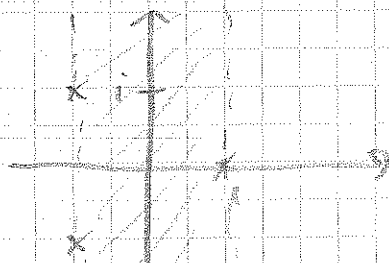
$s^3 + s^2 - 2$ har ett nollställe $s_1 = 1$

$$\therefore s^3 + s^2 - 2 = (s-1)(s^2 + 2s + 2) =$$

$$= (s-1)((s+i)^2 + 1) = (s-1)(s+i-i)(s+1+i)$$

Tre enkla poler: $1, -1 \pm i$

$$\begin{array}{r} s^3 + 2s^2 + 2 \\ s^3 + s^2 - 2 \quad | \quad s-1 \\ \hline s^2 - s - 2 \\ 2s^2 - 2s \\ \hline 2s - 2 \\ 2s - 2 \\ \hline 0 \end{array}$$

stämde för en begränsad lösning

$$\therefore y(t) = \mathcal{L}^{-1} \left(\frac{s}{s^3 + s^2 - 2} \right) = \text{Res}_{s=-1-i} \left(\frac{e^{st} s}{s^3 + s^2 - 2} \right) + \text{Res}_{s=-1+i} \left(\frac{e^{st} s}{s^3 + s^2 - 2} \right) + \text{Res}_{s=1} \left(\frac{e^{st} s}{s^3 + s^2 - 2} \right)$$

$$+ \text{Res}_{s=1} \left(\frac{e^{st} s}{s^3 + s^2 - 2} \right) (0 \cdot e^t - 1)$$

$$\frac{e^{st} s}{s^3 + s^2 - 2} \Big|_{s=1}$$

Metod 2 för beräkning av $y(t) = \mathcal{L}^{-1} \left(\frac{s}{(s-1)(s^2 + 2s + 2)} \right)$

$$\frac{s}{(s-1)(s^2 + 2s + 2)} = \frac{A}{s-1} + \frac{B+C}{s^2 + 2s + 2}$$

$$S = A(s^2 + 2s + 2) + (Bs + C)(s - 1)$$

$$s=1, s=0, s=-1 \Rightarrow A = \frac{1}{5}, B = -\frac{1}{5}, C = \frac{2}{5}$$

$$\therefore y(t) = \mathcal{L}^{-1} \left(\frac{1}{5} \frac{1}{s-1} + \frac{-\frac{1}{5}s + \frac{2}{5}}{(s+1)^2 + 1^2} \right) = \frac{1}{5} e^{t \cdot 1} \underbrace{(\theta(t) - 1)}_{\text{ej } \theta(t)} + \mathcal{L}^{-1} \left(\frac{-\frac{1}{5}(s+1) + \frac{2}{5}}{(s+1)^2 + 1^2} \right)$$

$$= \frac{1}{5} e^t (\theta(t) - 1) - \frac{1}{5} e^{-t} \cos t \theta(t) + \frac{2}{5} e^{-t} \sin t \theta(t)$$

14.10 LTI system

sets 15.1 (1.311)

$$\mathcal{L}(f * g) = \mathcal{L}(f) \mathcal{L}(g)$$

För LTI system $w(t) \xrightarrow{S} y(t)$ gäller $y(t) = (h * w)(t)$

$$\therefore \mathcal{L}(y) = \mathcal{L}(h * w) = \underbrace{\mathcal{L}(h)}_{H(s)} \mathcal{L}(w)$$

$H(s)$ överföringsfunktionen av S

$$\text{Så är } \textcircled{1} H(s) = \mathcal{L}(h)(s) = \frac{\mathcal{L}(y)}{\mathcal{L}(w)}$$

$\textcircled{2}$ Då $w(t) = A(t)$ har vi

$$\mathcal{L}(y) = \mathcal{L}(h) \cdot \mathcal{L}(A) = H(s) \frac{1}{s}$$

$\Rightarrow y(t) = \mathcal{L}^{-1} \left(\frac{H(s)}{s} \right)$ som enkelt regelverket av systemet

Ex 15.3 (1.312)

S är LTI och konstigt så att

$$\sin t \cdot A(t) \xrightarrow{S} \sin 2t \cdot A(t)$$

Bekän impulsvärdet $h(t)$ och svarat på frågan $w(t) = \sin t \cdot A(t)$

Lösning

$$h(t) * (\sin t \cdot A(t)) = \sin 2t \cdot A(t)$$

$$\mathcal{L}(h) \cdot \mathcal{L}(\sin t \cdot A(t)) = \mathcal{L}(\sin 2t \cdot A(t))$$

$$\mathcal{L}(h) \cdot \frac{1}{s^2+1} = \frac{1}{s^2+4} \mathcal{L}(\sin t \cdot A(t)) \quad \left(\frac{1}{s^2+1} \right) \text{ (1.311)}$$

$$= \frac{1}{s^2+1} \Rightarrow \mathcal{L}(h) = 2 \frac{s^2+4}{s^2+1} = 2 \frac{(s^2+1) - 3}{s^2+1} = 2 - 3 \frac{2}{s^2+1}$$

$$h(t) = \mathcal{L}^{-1} \left(2 - 3 \frac{2}{s^2+1} \right) = 2\delta(t) - 3 \sin 2t \theta(t)$$

∴ Svaret $y(t)$ är $w(t) = t \sin t \sin \theta$ uppfyller

$$y''(t) = h * w = (2t - 3 \sin 2t \theta) * (\sin t \theta) \\ = 2t \sin t \theta - 3(\sin 2t \theta) * (t \sin t \theta)$$

Der $\mathcal{L}(y_1) = \frac{2}{s^2 + 4} \mathcal{L}(t \sin t \theta)$ $y_1(t)$

$$= \frac{2}{s^2 + 4} \left(-\frac{\theta}{s} \mathcal{L}(\sin t \theta)(s) \right) = -\frac{2}{s^2 + 4} \cdot \frac{\theta}{s} \left(\frac{1}{s^2 + 1} \right) =$$

$$\frac{2 \cdot \theta}{(s^2 + 4)(s^2 + 1)}$$

$$\therefore y_1(t) = \mathcal{L}^{-1} \left(\frac{s}{(s^2 + 4)(s^2 + 1)} \right)$$

De två funktionerna är så bra

$\frac{1}{(s^2 + 4)(s^2 + 1)}$ har poler till i , $-i$ ← dubbelpoler